

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

21 januari 2009

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Laurence Libert, de heren Dirk De Cock en Kris Van Dijk,
mevrouw Anissa Tamsamani, de heer Jan Laurys en mevrouw Stern Demeulenaere –**

**betreffende het belang van de voortrekkersrol die de Vlaamse overheid dient te spelen
bij de implementatie van de Elders Verworven Competenties (EVC)**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door de heer Koen Van den Heuvel**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Jan Penris, Roland Van Goethem;

mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de heer Louis Bril, mevrouw Annick De Ridder, de heer Hans Schoofs;

mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Joris Vandenbroucke, Bart Van Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde;

de heer Dirk de Kort, de dames Cindy Franssen, Kathleen Helsen, de heer Frans Peeters;

de heren Patrick De Klerck, Jaak Gabriels, mevrouw Vera Van der Borgh;

de heren Chokri Mahassine, André Van Nieuwerkerke, mevrouw Els Van Weert.

Toegevoegde leden:

de heer Geert Bourgeois;

mevrouw Mieke Vogels.

Zie:

1785 (2007-2008)

– Nr. 1: Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie besprak op haar vergadering van 4 december 2008 het voorstel van resolutie van mevrouw Laurence Libert, de heren Dirk De Cock en Kris Van Dijck, mevrouw Anissa Temsamani, de heer Jan Laurys en mevrouw Stern Demeulenaere betreffende het belang van de voortrekkersrol die de Vlaamse overheid dient te spelen bij de implementatie van de Elders Verworven Competenties (EVC).

1. Toelichting door de indieners

Namens de indieners licht mevrouw *Laurence Libert* het voorstel van resolutie toe.

De competentieagenda 2010 moet bijdragen tot een duurzame en innovatieve groei waardoor werkzaamheid, inzetbaarheid en werkbaarheid fors worden verbeterd. De Vlaamse Regering en de sociale partners gaan de uitdaging aan om een competentieagenda voor Vlaanderen in te voeren, met nieuwe initiatieven en duidelijke engagementen. Er werden tien prioriteiten naar voren geschoven, waaronder het versterken van elders verworven competenties. De technologische evolutie in onze samenleving versterkt de behoefte om op de arbeidsmarkt te treden met de juiste competenties. Helaas is onze arbeidsmarkt te diplomagericht. Vandaar het belang van eerder en elders verworven competenties (EVC).

In onze samenleving beschouwt men de school als de leerplaats bij uitstek en vormt het diploma het bewijs van kennis en vaardigheden. Nochtans leren mensen na en buiten de schoolmuren een leven lang. Er is behoefte om die verworven kennis en ervaring ook meer tastbaar te maken, onder meer door ze in rekening te brengen in het arbeidscircuit.

Vele oudere werknemers hebben tijdens hun loopbaan heel wat competenties ontwikkeld die in een traditioneel curriculum vitae onvoldoende tot uiting komen. Mensen die op 18-jarige leeftijd de kans niet hebben gekregen of gegrepen om een studie hoger onderwijs aan te vatten of tot een goed einde te brengen, hebben heel vaak kennis en vaardigheden die heel praktisch zijn en nuttig voor de arbeidsmarkt.

Waarom zou een herintreedster op de arbeidsmarkt, die jarenlang voor haar kinderen heeft gezorgd, niet via een verkorte opleiding een diploma tot kinderverzorgster kunnen verwerven? Waarom zou een jonge computerfanaat die competenties niet kunnen inbrengen voor het vinden van een job? Waarom zou iemand die als hobby wekelijks verscheidene boeken leest, niet in de openbare bibliotheek kunnen worden

aangesteld als hulpbibliothecaris? Ook mensen die wel een diploma hebben, maar daarom niet het juiste, en die daarentegen wel beschikken over bepaalde relevante talenten en ervaring komen al te vaak met de beperkingen van een diplomagericht aanwervingsbeleid in aanraking.

Vaak worden zij niet in aanmerking genomen bij een sollicitatie. Dat is nefast voor de sollicitant die zich niet gewaardeerd voelt, wat op zich leidt tot demotivatie, alsook voor het bedrijf, de instelling of de organisatie, die talent misloopt.

Mensen wisselen periodes van werken vaker af met periodes van niet-arbeid zoals het tijdskrediet, zorgverlof, educatief verlof enzovoort. Die perioden moeten niet gezien worden als tijdperken waarin iemand competenties verliest, wel integendeel. Loopbaanonderbrekingen kunnen bij het hervatten van de arbeid een positieve invloed hebben. Competenties, opgedaan in huishoudelijk werk of vrijwilligerswerk, kunnen bijdragen tot een betere beroepsuitoefening.

De erkenning van elders verworven competenties maakt het mogelijk om competenties die nodig zijn op de arbeidsmarkt, zichtbaar te maken en op een rendabele en doeltreffende manier te matchen met de behoeften op de arbeidsmarkt.

De erkenning van EVC kan eveneens remediëren aan de achtergestelde positie van sommige kansengroepen, zoals alloctonen, ouderen en mensen met een handicap.

Het feit dat federale regelgeving (het zogenaamde APKB of Algemene Principes Koninklijk Besluit, dat de algemene regels van het personeelsstatuut bij de overheid vastlegt), waarin de diplomavereisten voor de verschillende niveaus expliciet zijn opgenomen, ter zake bepalend is, zorgt voor een juridische impasse waar de besprekingen in het kader van een nieuwe ronde in de staatshervorming misschien voor een uitweg kunnen zorgen.

Het voorstel van resolutie vraagt onder andere dat de Vlaamse Regering:

- bij de federale overheid aandringt op een wijziging van het APKB ofwel in de zin van volledig afstappen van de diplomavereiste of als tweede mogelijkheid het afwijken van de diplomavereiste of een volledige schrapping van het APKB;
- onderzoekt of het juridisch mogelijk is bij decreet af te wijken van het APKB;
- EVC-systemen uitwerkt, gericht op rekrutering en selectie zodat die na het wegwerken van de

juridische knelpunten spoedig geïmplementeerd kunnen worden;

- er voor zorgt dat de Vlaamse overheid niet langer diploma's hanteert als enig en bepalend criterium voor de indeling van personeelsleden in niveau A, B, C of D en bewijzen, verworven via een EVC-procedure bij rekrutering voor bepaalde jobs of functies, ziet als evenwaardig aan diploma's;
- alle EVC-acties afstemt op het hrm-instrumentarium (hrm: humanresourcesmanagement) van de Vlaamse overheid;
- zorgt voor een spoedige uitwerking van een transparante Vlaamse Kwalificatiestructuur.

2. Bespreking

De heer *Jan Laurys* herinnert eraan dat EVC al meermaals aan bod is gekomen in de commissie Economie, meer bepaald bij de bespreking van de beleidsbrief van de minister van Werk. Bij die gelegenheid werd reeds gesteld dat dit een goed instrument is, maar dat het nog niet voldoende in de praktijk is gebracht. Er moet voortdurend gezocht worden naar een evenwicht tussen de mogelijkheid om EVC breed te gebruiken en de kwaliteitsvereisten voor de EVC's. Het systeem zal pas geaccepteerd worden als ze kwalitatief hoogstaand zijn.

De spreker is ervan overtuigd dat de overheid in de acceptatie van de EVC's een voorbeeldfunctie spelen heeft. De overheid kan de eerste stap zetten in het waarderen van EVC's in zijn aanwervingspolitiek.

De heer *Jef Tavernier* stelt dat de erkenning van kwalificaties en competenties zeer belangrijk is maar dat het een erg moeizaam proces is, vooral dan voor wat de afstemming met de onderwijssector aangaat. Hij vindt dat dit systeem veelbelovend is maar de effectieve resultaten blijven vooralsnog erg beperkt.

Minister *Frank Vandenbroucke* verwelkomt dit parlementair initiatief. Hij stelt dat er een sprong voorwaarts moet worden gemaakt inzake het EVC-beleid. Dat veronderstelt dat er vooruitgang wordt geboekt op het terrein van de onderwijssector zelf. De minister is van oordeel dat het gehele EVC-gebeuren meer houvast gaat krijgen als het voorontwerp van decreet op de Vlaamse kwalificatiestructuur in het parlement besproken wordt, en zo mogelijk ook wordt aangenomen. De minister heeft een decreet voor ogen waarin de Vlaamse overheid in algemene termen omschrijft wat de verschillende kwalificatieniveaus zijn (zoals bijvoorbeeld secun-

dair onderwijs, professionele bachelor, master, doctor enzovoort) en dat op een wijze die toelaat om, om te beginnen voor onderwijsdiploma's, die structuur nu echt vast te leggen. Maar dan ook op een manier die toelaat om in de toekomst beroepskwalificaties, die geen onderwijskwalificaties zijn, daarin in te schalen. In het voorontwerp wordt ook een procedure aangegeven waaruit zowel de betrokkenheid van de onderwijswereld als van de wereld van het werk moet blijken in het verhaal van inschaling van kwalificaties. Als dat kan worden tot stand gebracht, wordt er een houvast gecreëerd voor de overheid, maar ook voor een heel breed scala van actoren met betrekking tot het EVC-beleid.

Daarnaast stelt de minister dat er nood is aan een zekere kwaliteitscontrole binnen het EVC-beleid. Zo moet men er zeker van zijn dat de testcentra, die zich nu bezighouden met het toekennen van ervaringsbewijzen, aan bepaalde kwaliteitscriteria beantwoorden. Dat geldt ook voor wat de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en Syntra doen in hun opleidingen waarbij ze certificaten geven. Ook in de onderwijssector is er bijvoorbeeld in het hoger onderwijs nood aan het stroomlijnen van de onderwijsprocessen met betrekking tot de eerder verworven kwalificaties en elders verworven competenties en aan het garanderen van hun kwaliteit. Dit is in belangrijke mate toevertrouwd aan de associaties. De vraag is hoe de verschillende associaties daarmee omgaan.

De minister denkt dat er in Vlaanderen een nood is om dat brede EVC-verhaal dat zowel in de wereld van werk evolueert, als in opleidingsinstellingen buiten het onderwijs en in de onderwijswereld zelf, houvast te bieden in een decreet op de kwalificatiestructuur. Er is behoefte aan een systeem van kwaliteitszorg in die verschillende processen. Idealiter zou men daarvoor een soort overkoepelend concept van kwaliteitszorg moeten krijgen. Daar wil de minister werk van maken. Daarvoor is het ontwerp op de kwalificatiestructuur belangrijk, maar ook een ontwerp op kwaliteitszorg in het onderwijs, dat eveneens in de pijplijn zit. In beide ontwerpen wordt verwezen naar een agentschap dat zou moeten worden opgericht met betrekking tot kwaliteit. Het oprichten van een dergelijk agentschap is belangrijk omdat de huidige onderwijsinspectie geen duidelijk statuut heeft en niet past in het BBB-schema (BBB: beter bestuurlijk beleid). De minister beschouwt een dergelijk agentschap ook belangrijk voor wat men wil doen met EVC, zeker voor wat betreft de kwaliteitszorg in organisaties als VDAB, Syntra en testcentra voor ervaringsbewijzen. De minister hoopt hier samen met de commissie voor Onderwijs nog voor het einde van de legislatuur een aantal mijlpalen te zetten, die dan verder kunnen worden uitgevoerd in de volgende legislatuur.

De heer *Jef Tavernier* is van oordeel dat in het voorstel van resolutie de verwijzing naar het onderwijs enigszins ontbreekt. Een mogelijke denkpiste zou het inschakelen van het onderwijs in het EVC-gebeuren kunnen zijn. EVC's zouden dan kunnen leiden tot een officieel onderwijsdiploma. Verder is de heer Tavernier ervan overtuigd dat naast het structurele en decretale element, ook moet gedacht worden aan een mentaliteitsverandering. Het is niet omdat iets wettelijk of reglementair wordt mogelijk gemaakt, dat het ook wordt toegepast op het terrein. Men ziet dat er heel wat weerstanden bestaan in het onderwijsveld om dit systeem van EVC's te aanvaarden.

Mevrouw *Laurence Libert* antwoordt op deze laatste opmerking dat dit voorstel van resolutie expliciet gaat over de rol die de overheid kan spelen inzake het gebruik van EVC in zijn eigen aanwervingsbeleid. Deze resolutie gaat dus niet over de band tussen onderwijs en EVC.

Over die band tussen onderwijs en EVC legt minister *Frank Vandenbroucke* verder nog uit dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen de verschillende facetten van het beleid. Diploma's zijn erg belangrijk. Als een onderwijsinstelling een diploma uitreikt, moet duidelijk zijn waar dat diploma zich situeert. Er moet evenwel een onderscheid worden gemaakt tussen een beroepskwalificatie en een diploma. Dat onderscheid moet volgens de minister blijven bestaan. Bij de VDAB kan men bijvoorbeeld een beroepskwalificatie behalen op een bepaald niveau. Onderwijsinstellingen geven dikwijls dezelfde beroepskwalificatie op hetzelfde niveau, maar men verbindt er nog andere dingen aan zoals taal en algemene vorming. Door die bijkomende elementen wordt dat dan een onderwijsdiploma. Dat onderscheid moet behouden blijven. Een diploma geeft dus een zekere surplus en wordt uitgereikt door een onderwijsinstelling. In die zin moet het onderwijs een beetje worden gekoesterd. Daarom moet men blijven spreken over beroepskwalificaties en onderwijskwalificaties. Maar beide zaken zijn hoe dan ook gebaseerd op beschreven competenties. Als men een afgerond geheel heeft van competenties, kan men spreken van een kwalificatie. En dan moet men onderscheid maken tussen een onderwijskwalificatie die tot stand gekomen is in een onderwijsproces en een beroepskwalificatie die tot stand is gekomen in een ander proces, zoals een opleiding bij VDAB of Syntra. In elk geval moet er vertrokken worden van het competentiedenken. De minister besluit met te stellen dat eenmaal het decretale kader is geschapen, er nog heel wat werk aan de winkel zal zijn om alles verder uit te werken.

De heer *Jan Laurys* zegt dat EVC's hoe dan ook een andere manier van opleiding en kwalificering zijn dan de klassieke diploma's.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt ongewijzigd eenparig aangenomen met 10 stemmen.

De verslaggever,

Koen
VAN DEN HEUVEL

De voorzitter,

Eric
VAN ROMPUY